

Het Verhaal van het “Muurmuseum” in Betlehem

Kerst, 2011

Het “Muurmuseum” krijgt vorm. Gisteren zijn de eerste 25 posters op de Muur in noord-Betlehem geplaatst. De Muur gaat daar diep in de stad en omringt het Graf van Rachel dat eruit ziet als een gemilitariseerd fort en ontoegankelijk is voor inwoners van Betlehem, zowel christenen als moslims. De Muur snijdt verscheidene buurten van elkaar af en heeft een gebied gedood dat eens een van de levendigste van Betlehem was en in feite de toegangspoort tot de stad.

De eerste poster legt uit dat het “museum” – beter tussen komma’s want de Muur is eigenlijk het tegendeel van een plaats om iets te bewaren – een initiatief is van het Soemoed Verhalenhuis en bedoeld om levensechte verhalen van Palestijnse vrouwen te communiceren. “De verhalen van lijden en onderdrukking zowel als “soemoed” (standvastigheid of veerkracht), innerlijke kracht en culturele identiteit zijn gekozen met het doel om de waarheid van het Palestijns leven te vertellen welke de Muur probeert te verbergen en te doden.” Naast elk verhaal wordt een verticale borduurdraad getoond die met opzet niet rond het gehele verhaal is getrokken om de suggestie te vermijden dat de verhalen gevangen zitten zoals de mensen van Betlehem en Palestina.

De verhalen zijn gekozen om westerse stereotypen van Palestina uit te dagen maar tegelijkertijd scheppen ze een band onder Palestijnse vrouwen die hun ervaringen met elkaar delen en met buitenlandse bezoekers en pelgrims.

Het plaatsen van de posters op de Muur lijkt in eerste instantie niet zo gemakkelijk. De arbeiders staan op ladders om de posters te bevestigen en schuifelen als steltlopers met hun ladders steeds een paar meters op. De posters, met een dunne metalen onderlaag, worden met een zwaar nietpistool aan de Muur bevestigd. In het begin krimp ik een beetje in bij elk nieuw “schot”. Twee militaire wachttorens aan weerszijden kijken op ons neer. Wie weet zitten er soldaten in maar dat kan je van buiten niet zien. Vier ecumenische “accompaniers” van de Wereldraad van Kerken zijn bij ons, voor het geval dat. Een paar journalisten komen zien wat er gaande is.

Mary had me gevraagd haar poster goed duidelijk te laten plaatsen, liefst met de volledige naam eronder. Maar we geven er de voorkeur aan alleen de eerste namen van de vrouwen te noemen. Haar poster gaat erover hoe ze eens bij een checkpoint werd geconfronteerd met de vraag dat Jara, toen negen jaar, zich moest ontkleden om “veiligheidsredenen.” Een ander verhaal gaat over Ein Karem, de geboorteplaats van Johannes de Doper en de plek waar de maagd Maria haar nicht Elizabet ontmoette. Een Palestijnse vrouw die afkomstig is uit dat schilderachtig gelegen dorp schrijft hoe zij en haar familie in 1948 werden verdreven en later geen toestemming kregen om hun vroegere huis te bezoeken.

Terwijl ik de posters lees moet ik denken aan het Magnificat, die hymne van Maria die je kan lezen in het hof van een van de kerken van Ein Karem die de ontmoeting tussen Maria en Elizabet herdenkt. Je kan daar eveneens een serie “posters” zien: het Magnificat in verschillende talen. De hymne van deze vrouw was in feit een J'accuse gericht aan de

machtigen: “machtigen haalt Hij omlaag van hun troon, eenvoudigen brengt Hij tot aanzien...”

Een paar wagens die gasflessen verkopen passeren. Hun krakerige luidsprekers klinken als die van een militaire jeep. Om de spanning te breken, wisselen we grappen uit. Een collega merkt op dat het leger beter een muurpaneel kan verwisselen want de kwaliteit van het cement is niet goed genoeg om de ijzeren nieten vast te houden. We vertellen elkaar dat er nog nooit zulk een goed beschermd museum heeft bestaan en dat straks bezoekers hun evaluatieformulieren in die kleine gleuf beneden in de militaire wachttorens kunnen duwen, die troon van de machtigen.

Aan het eind van ons kleine project kijken we tevreden naar alle 25 posters. Ze zien eruit als de pagina's van een open boek met getuigenverlagen. Het aanvullende voordeel is dat de pagina's kunnen worden gefotografeerd en verder verspreid en vermenigvuldigd. Laten we wachten en kijken hoe ze de Kerst overleven. Daarna kunnen we het “museum” met de hulp van nieuwe individuele sponsors uitbreiden.

Een paar weken geleden, toen er plotseling zoveel regen was dat zelfs de centrale Madbasseh Straat in Betlehem overstroomde, keek Mary naderhand naar de glinsterende druppels op de rozen naast het beeld van Maria voor ons huis. Ze zei: “Die kleine druppels geven me hoop.”

Misschien kunnen de posters ook zulke druppels zijn.

Voor de posters, zie:

<http://www.facebook.com/media/set/?set=a.10150422451341750.356142.653831749&type=1>

<http://www.facebook.com/media/set/?set=a.10150422418676750.356138.653831749&type=1>

<http://www.facebook.com/media/set/?set=a.10150422379041750.356132.653831749&type=1>